

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 265)
arbejds- og socialministerråd
(Offentligt)

AMU, Alm. del - bilag 99 (Løbenr. 6321)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	26. november 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Beskæftigelsesministeriets grundnotat vedrørende udkast til Fællesrapporten 2002.

Grundnotat

Grundnotat, Rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerforhold) den 2.-3. december 2002.

Dagsordenspunkt: Udkast til Fællesrapporten 2002.

1. Baggrund

Fællesrapporten har hjemmel i Amsterdamtraktatens art.128(5).

Fællesrapporten 2002 (COM(2002) 621 final) giver på baggrund af de 15 medlemslandes implementeringsrapporter (NAP'er, de nationale handlingsplaner for beskæftigelse) en overordnet såvel som individuel vurdering af, i hvilket omfang landene har implementeret retningslinierne for beskæftigelse for 2002 og taget Rådets henstillinger for 2002 til efterretning i den nationale politik. Derudover indeholder rapporten, der fremsendes til Det Europæiske Råd og den økonomiske og sociale komité, en status for den overordnede beskæftigelsessituation i EU.

Som følge af den igangværende evaluering af den europæiske beskæftigelsesstrategi fremsættes der først forslag til beskæftigelsesretningslinier og henstillinger for 2003 til foråret. Fællesrapporten er således det eneste dokument i den traditionelle "beskæftigelsespakke", der er på Rådets dagsorden i december 2002.

2. Indhold

Som udgangspunkt konstateres det, at det økonomiske klima i EU i 2001 var mindre favorabelt end året før. Til trods herfor steg beskæftigelsen (+ 0,6%) og ledigheden faldt fortsat (- 0,6%), om end i mindre omfang end året før. Usikkerheden omkring den økonomiske vækst fremover skærper behovet for (fortsatte) strukturreformer på arbejdsmarkedet.

Ifølge rapporten er landene blevet bedre til at sikre et balanceret policy mix og særligt søjle IV og II (jf. nedenfor) indgår med større vægt i NAP'erne end tidligere.

Hvad angår beskæftigelsesegnethed (søjle I), understreges det, at forebyggende og individbaserede initiativer nu stort set er indført i alle lande, og uddannelse indtager en central plads i den arbejdsmarkedspolitiske indsats. Der efterlyses en mere aktiv strategi til fastholdelse af ældre medarbejdere.

Iværksættersøjlen (søjle II) er primært karakteriseret ved initiativer, der skal mindske de administrative byrder ved etablering og initiativer til at udbrede i-værksætterkulturen, især blandt kvinder.

For så vidt angår tilpasningsevne (søjle III) anerkendes det, at der er gjort meget for at sikre balancen mellem fleksibilitet på den ene side og sikkerhed på den anden, og herunder initiativer til at sikre mere ens rettigheder på tværs af ansættelsesforhold. Parternes rolle i relation til livslang læring fremhæves.

Under ligestillingssøjlen (søjle IV) står indsatsen for at øge kvinders beskæftigelse centralt, ligesom det understreges, at mainstreamingtilgangen har vundet stigende, men ikke tilstrækkelig, udbredelse. Mindskelse af lønforskellene mellem mænd og kvinder samt udbuddet af pasningsfaciliteter fremhæves som fortsat vigtige indsatsområder.

Generelt finder Kommissionen, at medlemslandene bør gøre mere, for så vidt angår fastsættelse af nationale mål, redegørelse for effekten af igangsatte initiativer og budgetmæssige konsekvenser. Der opfordres endvidere til flere oplysninger om inddragelse af andre aktører i implementeringen af den europæiske beskæftigelsesstrategi.

Mens det anerkendes, at landene under ét har gjort mere for at imødekomme de horisontale retningslinier, ikke mindst med henblik på at øge beskæftigelsesfrekvensen, så udtrykkes der en vis bekymring for, hvorvidt den hidtidige indsats er nok til at nå de overordnede Lissabon-mål for beskæftigelsen inden 2010, først og fremmest for de over 50-årige.

Danmark får altovervejende en positiv omtale. Det bemærkes, at beskæftigelsesfrekvensen blandt ældre er steget med 2,3% trods en lav, og lavere end forventet, økonomisk vækst.

Det anerkendes, at den politiske strategi i Danmark fortsat er målrettet de udfordringer, som det danske samfund står over for på sigt så som en aldrende arbejdsstyrke, mangel på arbejdskraft, en lavere arbejdsmarkedstilknytning blandt etniske minoriteter, et relativt højt skattetryk og omfanget af personer på overførselsindkomster. I tillæg til arbejdsmarkedsreform og skattestop, der primært hører under søjle I, nævnes konkurrenceevnepakken blandt nye initiativer. Endvidere anerkendes den løbende indsats til fremme af et rummeligt arbejdsmarked, ikke mindst i form af aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

Det bemærkes, at indfasning af handlingsplaner til ledige inden henholdsvis 6 måneders ledighed (unge) og 12 måneders ledighed (voksne) fortsat er forsinket.

Det fremhæves i rapporten, at Danmarks vigtigste udfordring fortsat er at sikre et tilstrækkeligt arbejdsudbud, og at effekten af de igangsatte initiativer, herunder integrationsydelsen, bør følges nøje. Endvidere nævnes risikoen for fremtidige flaskehalse i sektorer, der aktuelt er domineret af ældre arbejdskraft, f.eks. inden for sundhed, uddannelse og socialektoren.

I Fællesrapportens afsluttende kapitel henvises til de igangværende overvejelser om udformningen af den fremtidige beskæftigelsesstrategi. Med afsæt i EU-kommissionens to meddelelser "Taking stock of five years of the European Employment Strategy" og "Streamlining the annual economic and employment policy co-ordination cycles" og den afledte debat på såvel nationalt som europæisk plan angives følgende elementer som centrale for en revideret strategi:

- Fokus skal først og fremmest være på Lissabonmålene om flere og bedre jobs samt øget social sammenhængskraft ("cohesion").
- Det mellemlange sigt skal understreges - og ændringer i retningslinierne frem mod 2010 skal så vidt muligt undgås.
- Retningslinierne skal under hensyntagen til et bredere beskæftigelsespolitisk sigte koncentreres om udvalgte prioriteter, og der skal sættes passende mål og i højere grad fokuseres på resultaterne.

- Der skal fortsat ske en årlig evaluering med afsæt i NAP'erne.
- Under hensyntagen til de forskellige samarbejdsprocessers individuelle rolle, skal der ske en øget koordinering i forhold til de overordnede økonomiske retningslinier.
- Effekten af en revideret strategi skal understøttes af forbedret styreformer ("governance").

Med afsæt i de hidtidige erfaringer skal den reviderede beskæftigelsesstrategi ifølge Fællesrapporten forfølge tre gensidigt forstærkende målsætninger:

1. stigende beskæftigelses- og erhvervsfrekvenser,
2. øget kvalitet og produktivitet i arbejdet og
3. fremme af et rummeligt arbejdsmarked.

3. Danske regler

Der findes ingen tilsvarende danske regler.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Det er regeringens holdning, at Fællesrapporten er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, da den er en del af gennemførelsen af EU's overordnede strategi for beskæftigelsen, der sigter på at udnytte de gevinster, der er ved at samordne og koordinere medlemslandenes økonomiske politikker, som inden for rammerne af de overordnede økonomiske retningslinier og stabilitets- og vækstpagten er de enkelte landes ansvar.

5. Høring

Rapporten har været sendt i høring i Specialudvalget vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold.

Amtsrådsforeningen er positiv overfor rapportens anerkendelse af den løbende indsats, som arbejdsmarkedets parter i Danmark foretager i form af indgåelse af gensidige aftaler for at fremme et rummeligt arbejdsmarked.

Amtsrådsforeningen kan tiltræde, at rapporten fremhæver, at Danmarks vigtigste udfordring fortsat er at sikre et tilstrækkeligt arbejdsudbud, og at opmærksomhed bør rettes mod risikoen for, at der i visse sektorer - domineret af ældre arbejdskraft - opstår flaskehalse. Rapporten omtaler her især områder som sundhed, uddannelses- og socialsektoren.

Amtsrådsforeningen finder det vigtigt, at den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi fokuserer mere på det mellemlange sigt, og at der i højere grad end nu skal fokuseres på resultater. Det er positivt, at rapporten afslutningsvis redegør for, at en revideret beskæftigelsesstrategi skal forfølge tre gensidige målsætninger, hvoraf den ene er fremme af et rummeligt arbejdsmarked.

Landsorganisationen (LO) bemærker, at Kommissionen i deres seneste vurdering af beskæftigelsesstrategiens udvikling (jf. COM (2002) 416 final) lægger op til debat om forslag til forbedrende justeringer på fire områder:

1. klarere fælles mål,
1. enklere indikatorer/retningslinjer,
1. bedre samarbejde om deres efterlevelse og
1. bedre koordinering med andre EU-politikker, især de brede økonomiske retningslinjer.

LO er dels enig i rapportens konklusioner og dels i behovet for justeringer i og forenklinger af den nuværende beskæftigelsesstrategi.

6. Tidligere forelæggelse

Kommissionens udkast til Fællesrapport for 2002 har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Fællesrapporten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Fællesrapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.